

Sygn. akt VIII U 831/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2014 r. w Gliwicach

sprawy A. L. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. L. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 4 marca 2014 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej A. L. (1) prawo do emerytury począwszy od 1 lutego 2014 roku.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt. VIII U 831/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 marca 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonej A. L. (1) prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 55 lat, z powodu braku wymaganego 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu wskazano, iż udowodniła jedynie 4 lata, 2 miesiące i 25 dni pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona domagała się jej zmiany i przyznania jej prawa do spornego świadczenia. Podniosła, że posiada ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych, albowiem organ rentowy niesłusznie do takiej pracy nie zaliczył jej zatrudnienia w (...) Biurze (...) w T. w okresie od dnia 1 stycznia 1976r. do dnia 30 listopada 1993r. na stanowisku intronigatora, wymienionym w wykazie A Dział XI poz. 5 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. Nadto ubezpieczona wniosła o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadków: A. L. (2) i A. K. na okoliczność charakteru wykonywanej przez nią pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu wskazał podstawę prawną wydanej decyzji, wyliczył okresy zaliczone do stażu pracy w warunkach szczególnych oraz te, których do takiego zatrudnienia nie uwzględnił, z uwagi na brak świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona A. L. (1) urodziła się (...)

W dniu 13 lutego 2014r. złożyła wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym 55 lat, z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W dniu 4 marca 2014r. ZUS wydał zaskarżoną decyzję odmowną.

Ustalono, że na dzień 1 stycznia 1999r. skarżąca legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 27 lat, 3 miesiące i 23 dni, złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa oraz osiągnęła obniżony wiek emerytalny - 55 lat.

Ubezpieczona – zdaniem organu rentowego - udowodniła jedynie 4 lata 2 miesiące i 25 dni pracy w warunkach szczególnych.

Do pracy w warunkach szczególnych ZUS uznał ubezpieczonej okresy zatrudnienia:

- od 1 października 1994r. do 31 stycznia 1995r. w Drukarni (...) w B. na stanowisku introligatora przy bezpośredniej obsłudze maszyn i urządzeń do składania papieru, krojenia papieru i wyrobów poligraficznych oraz oprawy wyrobów poligraficznych w drukarni
- od 1 lutego 1995r. do 31 grudnia 1998r. w (...) Wytwórni (...) w B. – na stanowisku introligatora przy bezpośredniej obsłudze maszyn i urządzeń do składania łamania arkuszy papieru, krajania papieru i wyrobów poligraficznych oraz oprawy wyrobów poligraficznych w drukarniach

Nie uznał natomiast okresu zatrudnienia w (...) Biurze (...) w T. od 1 stycznia 1976r. do 30 listopada 1993r. w na stanowisku introligatora, z powodu braku świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił, iż ubezpieczona korzystała z urlopu wychowawczego od 15 grudnia 1978r. do 10 grudnia 1979r. oraz od dnia 1 sierpnia 1981r. do 31 sierpnia 1983r. , a także korzystała z zasiłków chorobowych w okresach od 20 lutego do 13 marca 1992r. od 14 do 23 maja 1992r., od 25 maja do 5 czerwca 1992r., od 16 do 24 czerwca 1992r., od 26 października do 14 listopada 1992r., od 15 do 19 lutego 1993r., od 5 do 23 lipca 1993r. od 11 do 14 sierpnia 1993r., od 24 do 30 listopada 1993r.

Sąd ustalił, iż w spornym okresie ubezpieczona w (...) Biurze (...) w T. wykonywała prace introligatora w D. P. i Archiwum. Praca ta polegała na przygotowaniu kilku ton papieru ozalidowego (używanego przy wykonywaniu dokumentacji technicznej) do produkcji, począwszy od rozwinięcia go z rolek na płaszczyzny, a następnie cięcia w różnych formatach A1 - A4, za pomocą maszyn do łamania papieru. Nadto zajmowała się cięciem gotowych wyrobów poligraficznych na żądane formaty oraz zajmowała się oprawą książek z biblioteki technicznej i beletrystycznej. Obsługiwała takie maszyny jak krajarkę, przewijarkę, zszywarkę drutem, oraz nożyce introligatorskie. Ubezpieczona prace tę wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, tj. przez 7 godzin dziennie. Obowiązujący ubezpieczoną skrócony czas pracy wynikał z panujących przy pracy warunkach szczególnych. Pomieszczenie, w którym pracowała znajdowało się bowiem w piwnicach i było słabo wentylowane, bez okien czy instalacji odprowadzającej zanieczyszczenia - opary z farb, zmywaczy czy innych chemikaliów. Nadto w miejscu pracy panował duży hałas wytwarzany przez pracujące maszyny. Z powyższych względów pracownicy introligatori kierowani byli na badania specjalistyczne pod kątem obecności ołowiu we krwi oraz otrzymywali z tego tytułu dodatek do wynagrodzenia i mleko. Zakład pracy nie wydawał pracownikom świadectw pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczona nie

wnioskowała o wydanie takiego świadectwa w okresie istnienia zakładu pracy, z powodu braku rozeznania o charakterze dowodowym takiego świadectwa przy ustalaniu uprawnień emerytalnych przez ZUS.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, zeznań świadków: A. L. (2) i A. K. oraz przesłuchania stron (nagranie rozprawy z dnia 25 czerwca 2014r. k. 28). Sąd uznał zeznania świadków i odwołującej za wiarygodne. W ocenie Sądu były logiczne, wzajemnie się uzupełniały i znalazły odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym. Świadczyli pracowali w spornym okresie w tym zakładzie pracy co ubezpieczona, stąd też posiadali rozeznania i wiedzę co do charakteru pracy ubezpieczonej. W szczególności świadek A. L. (2) w sposób wyczerpujący i wnikliwy opisał zakres czynności wykonywanych przez odwołującą w ramach stosunku pracy, z uwagi iż sam wykonywał w początkowym okresie zatrudnienia pracę introligatora a następnie prace maszynisty offsetowego. Ponadto z powodu niewystawienia przez (...) S.A. świadectwa pracy w warunkach szczególnych, ZUS także odmówił mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, co ostatecznie na korzyść A. L. (2) rozstrzygnął Sąd Okręgowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 30 stycznia 2009r. (sygn., akt. VII U 3686/o8).

Dodać należy także, iż sprawa prawa ubezpieczonej do emerytury z tytułu warunków szczególnych była już przedmiotem postępowania odwoławczego przez Sądem Okręgowym w Gliwicach i została zakończona wyrokiem oddalającym odwołanie z dnia 21 września 2011r. (sygn. akt VIII U 1371/11) z powodu pozostawiania ubezpieczonej w zatrudnieniu.

Sąd ocenił zgromadzony materiał dowodowy jako kompletny i wiarygodny, a poprzez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej A. L. (1) zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym kobietom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 55 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 20 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 wymienionego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art.184 ust. 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Ubezpieczona ukończyła 55 lat życia, jest członkiem OFE i złożyła wniosek przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz na dzień 1 stycznia 1999r. posiada ponad 27 letni staż pracy, które to okoliczność w sprawie były bezsporne.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczoną (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15-letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy zaliczył jedynie 4 lata, 2 miesiące i 25 dni takiej pracy.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd przyjął, że ubezpieczony posiada wymagany 15-letni okres pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe jednoznacznie wykazało, że ubezpieczona wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie zatrudnienia od 1 stycznia 1976r. do 30 listopada 1993r. w (...) Biurze (...) w T. na stanowisku introligatora, prace wymienione w stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) w wykazie A, w dział XI, pod poz. 5, tj. bezpośrednią obsługę maszyn i urządzeń do składania (łamania) arkuszy papieru, krajania papieru i wyrobów poligraficznych oraz do oprawy wyrobów poligraficznych w drukarniach.

Niewątpliwie praca ubezpieczonej była wykonywana w warunkach szczególnych, spowodowanych stężeniem oparów chemicznych, brakiem wentylacji miejsca pracy, hałasem wytwarzanym przez pracujące maszyny, co potwierdza również fakt otrzymywanego dodatku do wynagrodzenia z tytułu warunków szkodliwych, mleka oraz wykonywanie pracy w ustalonym skróconym do 7 godzin czasie pracy.

Bez znaczenia pozostaje, że świadectwo pracy nie zostało przez pracodawcę wystawione ubezpieczonej. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Reasumując, po doliczeniu do uznanego przez ZUS stażu pracy w warunkach szczególnych, wynoszącego 4 lata, 1 miesiąc i 25 dni, okresu uznanego przez Sąd – od 1 stycznia 1976r. do dnia 30 listopada 1993r. – tj. ok.16 lat, nawet po wyłączeniu okresu urlopu wychowawczego i okresów pobierania zasiłków chorobowych – ok. 3 lat i 3 miesiące, niewątpliwie uznać należy, iż A. L. (1) legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. ponad 15- letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Wobec faktu, że ubezpieczona spełniła wszystkie przesłanki uprawniające ją do wcześniejszej emerytury, Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury poczynając od 1 lutego 2014r. tj. od miesiąca złożenia wniosku o emeryturę.

SSO Patrycja Bogacińska-Piątek